

Voorwoord van J. Corver in de catalogus (blz. 17) van een tentoonstelling t.g.v. het 1e lustrum van de afdeling Rotterdam van de NVVR (gedeeltelijk).

Deze tentoonstelling werd gehouden in Salon Doele op 17, 18 en 19 november 1922.

(kennis en verspreiding van radiolampen voor 1918)

Maar het wonder van de lamp, dat was nog aan bijna niemand in ons land anders bekend, dan uit buitenlandse literatuur; audion, heterodyne ontvangst, genereren, dat waren woorden, die men in tijdschriftoverzichten aantrof en waarnaar men in de vragenrubriek informeren; wie wist er het wezenlijke van?

Ja, totaal zonder praktijk was men in Nederland ook niet gebleven, maar wie wat wist, zeide niets of mocht niets zeggen. Een heel enkel amateur was er, die nog voor de opheffing van het luisterverbod Duitse lampen bezat en zelfs een heelen laagfrequentversterker; die zie vanzelf niets. En bij d radioafdeling van het leger wist men ook wel wat.

(de Holland lamp)

Aan de hand van hetgeen men in geïnterneerde toestellen vond, had men door de lampenfabriek "Holland" te Utrecht drie-electroden-lampen laten maken; de proeven daarmee gingen ook hoofdzakelijk over laagfrequentversterking, met cascadeschakelingen, die een tafel vulden; genereren en zwevingsontvangst schenen niet zo best te vlotten. Het klinkt nu wat eigenaardig, dat mn b.v. Nauen ontving met tikker en dan met drie- of vier lampen laagfrequent het rochelende geluid door een heel gebouw liet klinken. De militairen waren heel geheim met hun proeven en de fabriek "Holland" mocht aan anderen niet leveren.

(Lampen theorie, geschreven door J. Corver, getiteld "Gloeilampdetectoren en electronenrelais")

De eerste ietwat uitvoerige publicatie in Nederland over het gebruik der lampen, de grondslagen hunner werking en praktische schema's bracht ons verenigingsorgaan (toen Tijdschrift voor Telefonie en Telegrafie, zie nrs. Oct., Nov., Dec. 1917)

(Idzerda)

Pogingen der Ned. Radio Industrie om een andere fabriek dan de "Holland" voor de fabricage te interesseeren, leidden voorlopig alleen tot het produceren van de merkwaardigste collectie glazen "koekoekseieren", die men ooit heeft gezien. I.D.Z. zal er nog wel enkele hebben.

(Technisch Bureau Bal)

Aan de werkelijke introductie van de drie-electrodenlamp als detector in ons land, is de naam verbonden van het toenmalige Tech. Bureau Bal te Breda. Zijn demonstratie op de in Maart 1918 door onze vereniging gehouden Radiotentoonstelling te den Haag, was voor onze amateurs het beslissende moment. Waar de eerste Bal-lampen eigenlijk vandaan kwamen, dat is altijd wat geheimzinnig geweest. De latere werden gemaakt door Pope te Venlo, maar model en samenstelling waren het resultaat van onderzoeken in de laboratoria van Philips te Eindhoven.

Het "schema-Bal" droeg typische kenmerken van ontstaan te zijn, zuiver door probeeren, door iemand, die de literatuur niet kende. Hoofdzak was, dat plotseling de lampen voor ieder verkrijgbaar kwamen. In een paar maanden tijds was het daarna zoo ver, dat men er in Nederland minstens even veel uit haalde als ergens anders.

N.B. De cursieve tekst is door mij tussengevoegd.

Met name op de tekst t.a.v. Bal is nogal wat af te dingen. Ten aanzien van de herkomst van Bal's kennis van radiolampen, verwoordt J Corver hier het standpunt van de Haagse Vriendelclub (waarvan Idzerda deel vanuit maakte); een vriendelclub die in 1918 de prestaties van Bal niet op hun waarde wist of wilde schatten en Bal stelselmatig negeerde. Het is dan ook merkwaardig dat Corver in 1922 ineens schrijft dat "....was voor onze amateurs het beslissende moment". Hij was heel wat geloofwaardiger geweest als hij dat in 1918 had geschreven.